

Projektfinanszírozású kutatások

A projekt címe (mozaiknév):	Finomhangolással kibővített térképi szimuláció a kedvezőtlen adottságú területek magyarországi lehatárolása
A projekt azonosítója:	3-613/2011
A projekt támogatója:	VM
A projekt időtartama:	2011. 12. 22-től - 2012. 04. 30-ig, azaz összesen 4 hónap
A projekt támogatásának összege a teljes futamidőre	29.210 ezer HUF
Az intézeti támogatás összege a teljes futamidőre:	29.210 ezer HUF
Konzorciumvezető:	MTA ATK TAKI
Konzorciumi partnerek:	Szent István Egyetem, Földmérési és Távérzékelési Intézet
Intézeti témavezető:	Szabó József
A projektben résztvevő intézeti kutatók:	Pásztor László, Bakacsi Zsófia, Laborci Annamária, László Péter, Koós Sándor
A projekt célkitűzései:	Térképi szimulációs feladat végrehajtása a Közös Kutatóközpont (Joint Research Center) által megállapított és revidált közös talaj- és éghajlati kritérium-rendszerben definiált biofizikai paraméterek teljesülésének országos térképezésére az Európai Unió Bizottsága által a kedvezőtlen adottságú, illetve az ilyen jellegű területek újabb, hivatalos elnevezése szerint a természeti hátránnyal érintett területeken gazdálkodóknak nyújtott támogatás hatékonyabb elosztása érdekében. Továbbá a biofizikai kritériumok által érintett területek finomhangolásának elvégzése gazdasági mutatók regionalizálása alapján.
2012-ben elért eredmények:	A térképi szimulációhoz az alábbi két fő feladatot kellett megfelelő minőség-ellenőrzés mellett a MEPAR rendszerrel történő kompatibilitás figyelembe vételével végrehajtani: <ul style="list-style-type: none"> •Adatbázis műveletek végrehajtása: az MTA TAKI és az OMSZ adatgazdák adatbázisainak részbeni feladat specifikus továbbfejlesztése, tematikus adattartalmának bővítése, illetve •A THÉT kritériumok tartozó műveletek elvégzése: azaz az Európai Bizottság által az 2011. április 21. változatban megfogalmazott egyes paraméterek származtatásának kidolgozása (adatértelmezés, származtatás, térbeli- és tematikus modellezés, transzfer függvények kidolgozása). Mivel az EU bizottság által meghatározott biofizikai paraméterek és azok határértékei nem minden esetben állnak rendelkezésre közvetlenül a hazai talajtani és meteorológiai digitális adatbázisokban, kidolgozták azok származtatásának módszertanát, ami tematikus adatmodellezést, illetve transzfer függvények levezetését jelentette. A második lépésben a levezetett paraméterek országos

	<p>regionalizálásának módszertana került kidolgozásra, melyet a kialakított térinformatikai környezetben az adatok megfelelő térbeli modellezéssel, speciális interpolációs eljárások és fuzzy geometriai eljárások integrálásával hajtottak végre.</p> <p>Az elemzések eredményeképpen elkészültek az egyes hátrányos talaj és klimatikus jellemzők teljesülésére vonatkozó, egyhektáros felbontású, országos digitális térképek, továbbá ezeknek a 15%-nál meredekebb területek térképével vett uniójával az összes hátrányos jellemzőt egyesítő országos térkép. Az ily módon regionalizált biofizikai kritériumokat a 66%-os szabály alkalmazásával települési szinten értékelték ki.</p> <p>Ezt követte az ún. finomhangolás elvégzése, azaz megfelelő termelés-specifikus mutatók segítségével azon területek térbeli beazonosítása, ahol a gazdálkodók befektetéssel, gazdálkodási technikákkal illetve a megfelelő termés kiválasztásával kompenzálni tudják a természeti hátrányokat.</p> <p>A finomhangolás elvégzése után eredményül kapott összes THÉT jogosult mezőgazdasági terület a lehatárolási munka konkrét végeredménye.</p>
<p>A projektből adódó gazdasági és társadalmi haszon:</p>	<p>Az Európai Bizottság által meghatározott biofizikai paraméterek alapján elvégzett munka a Természeti Hátrányokkal Érintett Területek jelenlegi viszonyok közötti lehetséges legpontosabb területi lehatárolását biztosítja, szemben a korábbiakban alkalmazott ökonómiai szempontokat is figyelembe vevő jelentős mértékben torzító hatású KAT 19. cikkely szerinti lehatárolással. A lehatárolás eredményeként tudományos megalapozottságú, szakmai szempontrendszer alapján mindazon magyarországi területek megjelennek a Természeti Hátránnyal Érintett Területek jogcímré jogosult területként, amelyek esetében a gyakorlati tapasztalatok eddig is alátámasztják a természeti hátrányok okozta korlátokat és ezáltal megteremtődik a lehetőség ezen területek arányos kompenzálásának.</p>
<p>A hasznosításban résztvevő vállalkozók:</p>	